

openbare basisschool
PRINS CLAUS

Zorgplan 2016-2020

OBS Prins Claus

Linschoten september 2016

Inhoudsopgave

INHOUDSOPGAVE	2
MISSIE/VISIE.....	3
UITLEG VEEL GEBRUIKTE TERMEN	4
VEEL GESTELDE VRAGEN.....	5
INLEIDING ZORG	6
HANDELINGSGERICHT WERKEN(HGW).....	7
ZORGLEERLING.....	9
SPECIALE LEERLINGBEGELEIDING	11
EXTERNE HULP BIJ PROBLEMEN	12
DOSSIERVORMING EN REGISTRATIE	14
COÖRDINATOR LEERLINGENZORG	15
ONTWIKKELPUNTEN KOMENDE JAREN	16
BIJLAGE I – SCHEMATISCH OVERZICHT ZORG	17
BIJLAGE II – VERKLARING EIGEN LEERLIJN	19

Missie/Visie

Missie

Als school is onze belangrijkste taak het verzorgen van de basisvaardigheden rekenen-, lezen-, schrijf- en taalonderwijs. Wij richten ons onderwijs zo in dat wij structureel ons onderwijs en de resultaten evalueren en daar waar mogelijk bijstellen. De Prins Clausschool is een school voor openbaar onderwijs. Ieder kind is welkom. Ieder kind is uniek. Daardoor verschillen kinderen van elkaar en aan die verschillen komen wij in ons onderwijs tegemoet. Alle leerkrachten zijn zich bewust van hun rol als leerkracht in relatie met de leerling: een positieve benadering waarbij we niemand buitensluiten en we kinderen helpen groeien.

Visie

Wij willen een school zijn waar elk kind welkom is en waar elk kind goed onderwijs geniet. Ook kinderen die misschien meer of andere zorg nodig hebben. In goede samenwerking met ouders proberen wij altijd de juiste zorg aan de leerling te bieden. Wij willen een school zijn waarbinnen de teamleden expertise hebben op divers gebied zodat wij optimale zorg kunnen bieden.

Uitleg veel gebruikte termen

In dit stukje zullen een aantal termen die wij veel gebruiken (in dit document en op school) worden toegelicht en veel gestelde vragen worden beantwoord.

Parnassys

Parnassys is een systeem op de computer waarin alle gegevens van alle kinderen op school staan. Hierin staan adresgegevens, maar ook alle cijfers die een leerling heeft gehaald, alle notities die een leerkracht maakt over een kind, alle belangrijke punten uit oudergesprekken, etc. In dit systeem kunnen wij als school dus alles van uw kind terugvinden van alle jaren dat uw kind op school zit.

HGW

HGW staat voor handelingsgericht werken. Handelingsgericht werken is gewoon de naam van een manier van werken die door de school wordt toegepast. Wij vinden als school dat wij op deze manier het beste uit de kinderen halen. Bij HGW kijken we naar onderwijsbehoefte (zie hieronder) van elk kind. We gaan uit van het positieve; wat kan een kind al wel. Ook is afstemming (zie hieronder) en goede communicatie met ouders een heel belangrijk onderdeel van HGW. Er is op internet heel veel te vinden over HGW voor het geval u zich hier verder in wilt verdiepen.

Onderwijsbehoefte

Een onderwijsbehoefte is dat wat een kind nodig heeft om iets te kunnen leren. U kunt zich voorstellen dat dit per vak, per kind, binnen een klas verschilt. Wij proberen dan ook kinderen met dezelfde onderwijsbehoefte bij een bepaald vak in één groepje samen te doen. Voorbeelden van onderwijsbehoeften zijn: extra uitleg, samenwerken, werken met echt materiaal en niet alleen op papier, etc.

Afstemming

Als wij het hier op school over afstemming hebben dan bedoelen we dat wij proberen er voor te zorgen dat ons onderwijs goed past bij een kind. Niet alle kinderen zijn hetzelfde en dus moet de leerkracht continu afstemmen. Daarnaast is ook de klas, de leerkracht, de school en de thuissituatie van invloed op het kind. Ook daar houden wij als leerkracht rekening mee als wij afstemmen.

Doordacht lesgeven

Dit is een model dat de leerkrachten gebruiken om zo goed mogelijk les te geven. Bij dit model benoemt de leerkracht duidelijk het doel van een les: wat gaan jullie deze les leren? De uitleg is interactief; we laten de kinderen dus niet alleen maar luisteren, maar laten ze actief meedoen d.m.v. allerlei opdrachten. Aan het eind van een les kijken we terug; wat gingen we leren? Is dat gelukt? Waarom wel/niet?

Coöperatieve werkvormen

Dit zijn allerlei werkvormen waarbij kinderen door samenwerken leren. Er zijn allerlei werkvormen. In de klassen kunt u van de verschillende werkvormen ook posters zien hangen waarop staat wat een specifieke werkvorm inhoudt.

Pedagogisch tact

Pedagogische tact is contact tussen de leerkracht en de leerling waarbij je als leraar 'het juiste doet op het goede moment' en waarbij de leerling dat ook zo ervaart. Als je pedagogisch tactvol handelt, oordeel je niet over leerlingen, houd je hoge verwachtingen ten opzichte van de leerlingen en benader je de leerlingen positief.

Veel gestelde vragen

Mijn kind heeft moeite met een bepaald vak. Wat moet ik doen?

In eerste instantie gaan de leerkracht en ouders dit samen bespreken. Meestal geeft de leerkracht aan dat er een probleem is en zoekt in overleg met u naar een oplossing. Indien u denkt dat er iets niet goed gaat kunt u altijd hierover met de leerkracht in gesprek gaan. U hoeft niet te wachten tot de leerkracht aangeeft er een probleem is. Uit overleg met ouders komt een oplossing die dan in de praktijk wordt uitgetoet. U kunt als ouder hier een actieve rol in hebben. Soms lukt het niet om ene probleem op te lossen. Zowel ouders als leerkracht weet geen oplossing of de oplossingen blijken niet te werken. Dan wordt de coördinator leerlingenzorg (CLZ) ingeschakeld. Die gaat samen met de leerkracht en ouders op zoek naar de juiste hulp/oplossing. Dit kan betekenen dat er hulp van buiten de school moet worden ingeschakeld.

Wat valt er allemaal onder zorg?

Onder zorg valt alles waarbij een kind extra aandacht, hulp of ondersteuning nodig heeft. Dit kan zijn een moeite met een vak, verveling omdat de stof te makkelijk is, moeite met concentratie of aandacht in de klas, moeite met het omgaan met andere leerlingen, problemen thuis of andere problemen. Ook hiervoor geldt, u hoeft niet te wachten tot de leerkracht u aanspreekt. Als u zich ergens zorgen over maakt kunt u dit met de leerkracht altijd bespreken.

Inleiding zorg

De laatste jaren is de zorg op onze school sterk in ontwikkeling. Mede door de invoering van handelingsgericht werken (HGW), het studietraject 'doordacht lesgeven' en de opleiding pedagogisch tact is onze kijk op kinderen en lesgeven veranderd. In plaats van extra handelingsplannen voor individuele leerlingen richten wij de zorg nu meer op het meedenken met de leerkracht over een adequate aanpak voor de hele groep met aandacht voor verschillende niveaugroepen en onderwijsbehoeften. Daarnaast is er extra zorg voor zorgleerlingen in een groep.

De overheid stimuleert reeds langere tijd dat kinderen samen naar school gaan, ongeacht de aard van hun probleem of handicap. Breng de zorg naar het kind in plaats van het kind naar de zorg. Kinderen moeten zoveel mogelijk onderwijs kunnen volgen in hun eigen woon- en leefomgeving. Leerlingen die extra hulp nodig hebben, worden zoveel mogelijk opgenomen in het reguliere basisonderwijs. Als school staan wij hier helemaal achter. Bij ons op school is elk kind welkom en wij zullen altijd proberen de ondersteuning te bieden die een kind nodig heeft.

In dit zorgplan staan de afspraken, regels en procedures beschreven die wij op de Prins Clausschool hanteren t.a.v. de zorg aan leerlingen.

Handelingsgericht werken(HGW)

De zorg bij ons op school wordt gestalte gegeven vanuit het kader van Handelingsgericht werken (HGW). De kern van HGW is de afstemming van het onderwijs op de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Leerkrachten formuleren in samenwerking met de ouders en de leerling de onderwijsbehoeften van de leerlingen. Positieve aspecten van een leerling zijn hierbij het uitgangspunt. Doel hierbij is de leerling vooruit helpen in zijn ontwikkeling. Niet alleen de te behalen doelen voor de leerstof zijn belangrijk, ook het leren 'leren' en het welbevinden van de leerling.

Voor de kernvakken (taal, rekenen, begrijpend en technisch lezen) werken de leerkrachten in de klas met groepsplannen. In deze groepsplannen worden leerlingen met dezelfde onderwijsbehoeften geclusterd in groepjes. Dit maakt het omgaan met verschillen beter te organiseren in een klas.

Doel HGW

Het doel van Handelingsgericht Werken(HGW) is de kwaliteit van het onderwijs en de begeleiding van de leerlingen verbeteren, adaptief onderwijs en doeltreffende leerlingbegeleiding concreet maken waardoor wij als schoolteam effectief kan omgaan met verschillen tussen leerlingen.

7 principes

HGW gaat uit van zeven principes:

1. De onderwijsbehoeften van de leerlingen staan centraal (bijv. instructie, leertijd en uitdaging).
2. Er is afstemming en wisselwerking tussen kind en zijn omgeving: de groep, de leerkracht, de school en de ouders. De omgeving moet goed afgestemd zijn op wat het kind nodig heeft.
3. De leerkracht doet ertoe. De leerkracht kan afstemmen op de verschillen tussen de leerlingen en zo het onderwijs passend maken.
4. Positieve aspecten zijn van groot belang. Het gaat niet alleen om de positieve aspecten van de leerling, maar ook van de leerkracht, de groep, de school en de ouders. Als een leerkracht een negatief beeld heeft van de leerling, dan zie hij vaak alleen nog maar het negatieve gedrag. Het is belangrijk dat de leerkracht dan zoekt naar positief gedrag, dan zijn er meer mogelijkheden om het probleem op te lossen.
5. Er is een constructieve samenwerking tussen de school en ouders. De school is verantwoordelijkheid voor het nemen van initiatief bij deze samenwerking. Daarnaast geeft de school wel de verwachtingen over de verantwoordelijkheid van ouders duidelijk aan.
6. Er wordt doelgericht gewerkt. De leerkrachten formuleren doelen met betrekking tot leren, werkhouding en sociaal emotioneel functioneren. Het gaat hierbij zowel om korte als lange termijndoelen. De doelen worden geëvalueerd volgens de HGW-cyclus.
7. De werkwijze van school is systematisch en transparant. Er zijn duidelijke inzichtelijke afspraken over wie wat doet en wanneer.

De HGW-cyclus

Deze cyclus is een hulpmiddel om de zorg op groepsniveau en individueel concreet te maken. Op groepsniveau benoemt de leerkracht de onderwijsbehoeften van de leerlingen in zijn groep in een groepsplan. De leerkracht doet dit ook op individueel niveau voor de leerlingen die extra begeleiding nodig hebben. Deze cyclus kent vier fasen:

1. Signaleren. Onder andere het signaleren van leerlingen die extra begeleiding nodig hebben.
2. Analyseren. Hieronder valt het benoemen van de onderwijsbehoeften van de leerlingen.
3. Plannen. De leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften clusteren en een groepsplan opstellen.
4. Realiseren. Het groepsplan in de praktijk uitvoeren.

Kenmerken

HGW gaat niet uit van individueel onderwijs, waarbij klassikale werkvormen worden afgewezen. Het is voor een leerkracht bijna onmogelijk te hanteren als elk kind een individueel programma heeft. Daarbij komt dat kinderen bij interactie en discussies veel van elkaar leren. En bij klassikale activiteiten kan de leerkracht prima rekening houden met de verschillende onderwijsbehoeften. HGW gaat niet uit van de veronderstelling dat een kind zich eerst goed moet voelen en dan pas succesvol kan leren. Natuurlijk is welbevinden noodzakelijk voor succesvol onderwijs, maar het is niet perse een voorwaarde waar eerst aan voldaan moet worden, voordat een kind kan leren. Als een leerling zich inzet voor een uitdagende opdracht, kunnen het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid groeien. Dit onderstreept het belang om te zorgen voor een uitdagende leeromgeving, die afgestemd is op de verschillende onderwijsbehoeften van leerlingen. Bij HGW zijn de gesprekken met leerlingen heel belangrijk. Onder andere omdat de leerlingen vaak zelf goed kunnen aangeven wat ze nodig hebben, wat ze goed kunnen en wat anders moet. Ook zijn de oplossingen die de kinderen zelf aandragen vaak het eenvoudigst. Daarbij komt dat de leerling zich meer inzet voor zijn eigen idee dan voor een opgelegde maatregel.

Handelingsplannen

HGW gaat uit van groepsplannen. Voor zorgleerlingen is het echter soms nodig een individueel handelingsplan op te stellen. De leerkracht en coördinator leerlingenzorg stellen dit plan samen op. HGW pleit voor handelingsplannen die gemaakt zijn aan de hand van de zeven principes, want dan is de kans op succes het grootst. In een handelingsplan moeten dus de onderwijsbehoeften van de leerling opgenomen zijn. In het plan is aandacht voor de wisselwerking tussen kind, school en gezin. Er staat ook in wat de leerkracht nodig heeft aan ondersteuning. Positieve aspecten van leerling, leerkracht, groep, ouders en school zijn erin verweven. Het is opgesteld vanuit een constructieve samenwerking. Het is doelgericht, systematisch en transparant voor alle betrokkenen. Maar met deze principes heb je nog geen handelingsplan. Daarom zijn er vijf concrete onderdelen opgesteld:

1. beginsituatie en doelen;
2. inhoud en organisatie;
3. termijn;
4. betrokkenen;
5. evaluatie.

Aan de hand van deze vijf aspecten worden de afspraken over de aanpak van de leerling opgeschreven.

Zorgleerling

We spreken van een zorgleerling als blijkt dat een leerling op grond van systematisch verzamelde informatie of onderzoek aantoonbaar *in deze groep, bij deze leerkracht, in deze school, met deze thuissituatie en afgezet tegen de mogelijkheden die deze leerlingen heeft* onvoldoende profiteert van het onderwijsaanbod. Voor het verzamelen van deze informatie maakt de leerkracht gebruik van:

- het leerlingvolgsysteem (Parnassys);
- leerlijnen jonge kind voor groep 1 en 2;
- het sociaal-emotioneel volgsysteem (ZIEN!);
- verschillende protocollen: dyslexie, dyscalculie, hoogbegaafd.

Leerlingvolgsysteem Parnassys

In dit systeem worden de resultaten van toetsen, hulpprogramma's, observaties en overige belangrijke informatie opgeslagen. Naast toetsen die horen bij de methodes van taal, rekenen, spelling en lezen, maakt de school gebruik van methode onafhankelijke toetsen; de zogenaamde CITO toetsen. Toetsen worden afgenomen bij de leerlingen, de resultaten worden verwerkt tot leerling rapporten en groepsoverzichten die met elkaar een goed beeld geven van de vorderingen van iedere leerling afzonderlijk en van de groep als geheel. Daarnaast worden de toetsen geanalyseerd en dienen als basis voor extra hulp aan de leerlingen.

Leerlijnen jonge kind

Voor een leerkracht is het zinvol om een hulpmiddel te gebruiken om de ontwikkeling van kinderen in kaart te kunnen brengen en vanuit daar het onderwijs te plannen. Voor groep 1 en 2 maakt de school hiervoor gebruik van de leerlijnen jonge kind. Deze leerlijnen zijn speciaal voor het volgen, plannen en evalueren van de ontwikkeling voor het onderwijs aan het jonge Kind. Hierin staat heel uitgebreid beschreven wat een kind op welke leeftijd zou moeten kunnen. Ook maakt de leerlijn duidelijk dat als een kind iets goed kan wat dan de volgende stap is die het kind moet gaan beheersen.

Sociaal-emotioneel volgsysteem ZIEN!

ZIEN! is een digitaal hulpmiddel dat op school gebruikt wordt door de leerkrachten. Aan de hand van een vragenlijst brengt de leerkracht het sociaal-emotionele functioneren van de leerlingen in kaart. Ook biedt het programma suggesties voor de leerkracht hoe de groep of een leerling extra ondersteund zou kunnen worden. Leerlingen van groep 5 tot en met 8 vullen ook zelf een vragenlijst in. Door hun antwoorden krijgt de leerkracht een beeld van wat het kind van zichzelf vindt en hoe het dingen beleeft. Indien blijkt uit de vragenlijsten dat een leerling niet goed functioneert op sociaal-emotioneel gebied bespreekt de leerkracht dit met de leerling en/of ouders en worden er afspraken gemaakt om de leerling te helpen.

Verschillende protocollen

In de verschillende protocollen staat omschreven hoe de OBS Prins Claus omgaat met leerlingen waarbij er een sterk vermoeden is van dyslexie, dyscalculie of hoogbegaafdheid of waarbij dyslexie, dyscalculie of hoogbegaafdheid is aangetoond.

Indien er sprake is van een zorgleerling wordt deze leerling door de leerkracht aangemeld bij de coördinator leerlingenzorg. In de volgende hoofdstukken wordt de procedure beschreven die wordt gevolgd zodra een leerling is aangemeld bij de coördinator leerlingenzorg.

Speciale leerlingbegeleiding

De speciale leerlingbegeleiding is als volgt georganiseerd:

Hulp aan opvallende leerlingen binnen de groep

De leerkracht geeft in de klas extra ondersteuning aan leerlingen die moeite hebben met het normale programma of behoefte hebben aan extra leerstof passend binnen het programma. Hierbij maakt de leerkracht gebruik van materialen in de klas of ander hulpmateriaal. De precieze vorm en duur van de hulp staat omschreven in het groepsplan.

Speciale leerlingbegeleiding

Indien de begeleiding door de eigen leerkracht niet tot het gewenste resultaat heeft geleid na evaluatie van de begeleidingsperiode worden vervolgstappen ondernomen samen met de coördinator leerlingenzorg. Deze laatste bepaalt samen met de leerkracht welke vervolgstappen er genomen worden: aanvraag Ambulante Begeleiding voor de leerkracht, verlenging van het hulpplan, contact zoeken met de begeleider van OnderwijsAdvies of andere externe instanties.

Extra hulp aan het begaafde kind

Voor begaafde leerlingen wordt, indien gewenst, in overleg met de leerling, de ouders, de groepsleerkracht en de begeleider van de Plusklas een speciaal programma opgezet. Zie hiervoor het protocol *begaafde leerlingen*.

Gedragsspecialist

Indien er sprake is van problemen op sociaal-emotioneel gebied wordt door de coördinator leerlingenzorg de gedragsspecialist van de OBS Prins Claus, Margriet Baartscheer, ingeschakeld. De gedragsspecialist gaat de leerling observeren in de klas en indien nodig in gesprek met ouders en de betreffende leerling. Vervolgens wordt in overleg met ouders, leerkracht en coördinator leerlingenzorg een plan van aanpak opgesteld om aan de onderwijsbehoefte van de leerling of de hulpvraag van de leerkracht tegemoet te komen. Indien de hulp niet tot het gewenste resultaat heeft geleid na evaluatie van de begeleidingsperiode worden vervolgstappen ondernomen door de coördinator leerlingenzorg waarbij externe hulp wordt ingeschakeld.

Externe hulp bij problemen

Als blijkt dat met de interne, extra hulp niet of onvoldoende vooruitgang geboekt is, kan de leerling besproken worden met de begeleider vanuit OnderwijsAdvies: Jantine Tjiedeman. De coördinator leerlingenzorg bespreekt de probleemstelling met de begeleider. Er kan besloten worden tot de volgende vormen van zorg:

- Advies van Onderwijsadvies tot verder planmatig handelen binnen de groeps-/schoolsituatie;
- Een psychologisch en/of didactisch onderzoek door Onderwijsadvies. Hiervoor worden de ouders vooraf gevraagd toestemming te verlenen. De ouders moeten hiertoe een toestemmingsformulier ondertekenen. De resultaten van deze onderzoeken worden altijd met de ouders, leerkracht en de coördinator leerlingenzorg besproken. In overleg wordt dan advies gegeven en eventueel een individueel hulpplan opgesteld. Het onderzoeksverslag wordt in principe een week voorafgaand aan het gesprek door de schoolbegeleider aan de ouders en school toegezonden.

Stichting Passenderwijs

Stichting Passenderwijs biedt ondersteuning aan de scholen die hebben hulp nodig hebben met problemen gericht op onderwijs. Deze ondersteuning kan worden aangeboden in de vorm van een adviesgesprek of als intensieve begeleiding gericht op een leerling of de leerkracht/de groep (co-teaching). Sommige vormen van ondersteuning zijn direct gericht op kinderen, zoals de leeskliniek en de trainingen. Zie voor uitgebreide informatie op <http://www.passenderwijs.nl>

Jeugdteam Montfoort

Iedereen die vragen of zorgen heeft over kinderen en gezinnen kan contact opnemen met het Jeugdteam. U kunt bij zorgen of vragen zelf contact opnemen met het jeugdteam (telefoon: 06-27 056153) of school kan contact opnemen met het jeugdteam. De school zal u altijd op de hoogte stellen als wij contact opnemen met Jeugdteam Montfoort. Meer informatie kunt u vinden op <http://www.jeugdteammontfoort.nl>.

Plaatsing en verwijzing van leerlingen met specifieke behoeften

In principe stromen alle leerlingen aan het einde van het schooljaar door naar een volgende groep. Indien er zich bij een kind belemmeringen voordoen, dan zal al het mogelijke gedaan worden deze zoveel mogelijk weg te nemen. De leerkracht probeert zoveel mogelijk onderwijs 'op maat' te verzorgen met als doel het kind een ononderbroken ontwikkeling te laten doormaken.

Indien alle interne/ externe hulp niet het gewenste resultaat oplevert, kan uit gesprekken en eventuele onderzoeken/ testen het advies voortvloeien om een kind te laten doubleren. Dit geschiedt slechts dan wanneer verwacht wordt dat een doublure meerwaarde voor het kind zal hebben. Daarbij wordt niet alleen naar de intelligentie, maar ook naar de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind gekeken.

Een besluit om een kind te laten doubleren wordt na zorgvuldig overleg met de ouders genomen. Indien school en ouders niet tot overeenstemming kunnen komen, is de stem van de school doorslaggevend. Als een kind al een keer gedoubleerd is, dan wordt er in principe niet nog eens gedoubleerd.

Als een kind, na alle hulpverlening en/of een doublure zich onvoldoende ontwikkelt, wordt een kind in overleg met ouders aangemeld bij Stichting Passenderwijs. Deze stichting zal onderzoeken of toelating tot een speciale school voor basisonderwijs (SBO-school) noodzakelijk is of dat de leerling op een andere wijze geholpen kan worden. Stichting Passenderwijs kan besluiten een toelaatbaarheidsverklaring SBO af te geven. Dit betekent echter nog niet dat de leerling na aanmelding direct geplaatst kan worden.

Dossiervorming en registratie

Alle leerkrachten van de OBS Prins Claus zorgen voor een goede registratie van de toetsresultaten en andere belangrijke notities in Parnassys. Van gesprekken met ouders maakt de leerkracht een korte notitie in Parnassys. Een goede dossiervorming is heel belangrijk voor eventuele latere hulpvragen en onderzoeken. Indien een leerling wordt aangemeld bij de coördinator leerlingenzorg moet in Parnassys duidelijk terug te vinden zijn wat er tot dan toe aan hulp is geboden en de communicatie met ouders hierover.

De coördinator leerlingenzorg houdt dossiers bij van individuele zorgleerlingen. In deze dossiers worden gegevens van de individuele leerlingen bewaard, zoals: verslagen van onderzoeken van onderwijsadvies.nl, verslagen van logopedist, fysiotherapeut, speltherapeut, orthopedagoog en/of andere deskundigen.

De methodes die op school worden gebruikt bieden voor alle kinderen een doorgaande leerlijn. Soms is de onderwijsbehoefte van een leerling echter om niet langer de leerlijn te volgen, omdat de stof echt te moeilijk is. Zo'n leerling kan dan een eigen leerlijn gaan volgen. Het startpunt is datgene wat de leerling beheerst en vanaf daar elke keer een stapje verder. Zo kan een leerling in roep 6 rekenen volgen uit groep 5 omdat deze leerling in zijn ontwikkeling nog niet toe is aan het rekenen van de groep waarin hij zit.

Wanneer een leerling een eigen leerlijn gaat volgen in verband met specifieke onderwijsbehoeften, dan wordt er een verklaring opgesteld. Hierin wordt vermeld voor welke vakken het kind een eigen leerlijn zal volgen. Ook wordt vastgelegd dat het kind hierdoor de kerndoelen van de basisschool op dat gebied waarschijnlijk niet volledig zal behalen. De ouders ondertekenen deze verklaring (zie bijlage). Tevens geven de ouders toestemming voor externe onderzoeken (indien nog noodzakelijk). Daarnaast wordt er voor de leerling een OPP (Ontwikkelingsperspectief) opgesteld. Dit OPP is een plan waarbij gekeken wordt naar de ontwikkelingsmogelijkheden van een leerling op lange termijn. Er wordt gekeken naar de doelen aan het einde van de schoolloopbaan, om vervolgens na te gaan wat er nodig is om die doelen te bereiken. Dit wordt door de leerkracht gedaan in samenwerking met de coördinator leerlingenzorg.

Coördinator Leerlingenzorg

De taken van de coördinator leerlingenzorg liggen op het gebied van coördinatie, uitvoering, begeleiding en innovatie.

Coördinerende taken

- opstellen van procedures en richtlijnen;
- organiseren van onderzoek en hulp, zoals Remedial Teaching, logopedie;
- bewaken van procedures en afspraken.
- opstellen toetskalender
- contactpersoon tussen school en externe instanties zoals onderwijsadvies.nl, Samenwerkingsverband Passenderwijs, logopediste, schoolarts, jeugdzorg, RIAGG etc.
- overleg met de directie

Begeleidende taken (indien nodig)

- observeren van individuele kinderen in de groep of groepssituaties en waar nodig aanvullend diagnostisch onderzoek van individuele leerlingen uitvoeren.
- begeleiden van leerkrachten bij het maken van individuele handelingsplannen, groepsoverzichten of groepsplannen.
- begeleiden van leerkrachten bij het verzamelen van remediërende materialen voor hulp aan de instructietafel.
- begeleiden van leerkrachten bij de verwerking van toetsgegevens.
- besprekingen groepsoverzichten, groepsplannen en trendanalyses op groepsniveau plannen.
- leerlingbespreking organiseren, bijwonen en vastleggen.
- begeleiden van leerkrachten bij aanvraag van externe hulp.
- begeleiden van leerkrachten en ouders m.b.t. zorgvragen.

Innoverende taken

- zorgplan opstellen (eens per vier jaar, gekoppeld aan schoolplan).
- deelnemen aan het subnetwerk voor Coördinatoren Leerlingenzorg Stichting Passenderwijs.
- deelnemen aan bijeenkomsten voor Coördinatoren Leerlingenzorg van Onderwijs Primair.
- deelnemen aan cursussen en themadagen m.b.t. ontwikkelingen in het onderwijs.
- kennisoverdracht bij inhoudelijke vergaderingen.
- orthotheek onderhouden.
- evalueren zorgverbreding.

Ontwikkelpunten komende jaren

- Opstellen Protocol Dyscalculie.
- Opstellen Gedragsprotocol.
- Opstellen Protocol (hoog)Begaafdheid
- Studiedag: werkhoudings-problemen
- Aanpassen Protocol Dyslexie
- In kaart brengen van de leerlijnen
- In kaart brengen van de uitstroomniveaus

Bijlage I – schematisch overzicht zorg

	Stap	Actie	Wie	Document
1	Inschrijven nieuwe leerling	Invoeren in Parnassys	leerkracht	Inschrijfformulier + overdrachtsformulieren voorschoolse opvang
2	Signalering van problemen d.m.v. verschillende observatie-instrumenten.	Actie op leerlingniveau. Eenmalig, max. 6 weken. Probleem melden bij CLZ en in Parnassys. Ouders inlichten.	leerkracht	Noteren in groepsplan + Parnassys
3	Signaleren van aanhoudend probleem d.m.v. verschillende observatie-instrumenten	Bespreken van leerling tijdens groeps-/leerlingenoverleg met CLZ	leerkracht + CLZ	Parnassys, analyseformulieren en waar nog mee van toepassing
4	Verzamelen van verdere informatie	Observatie Analyseren. Ouders inlichten	leerkracht + CLZ (eventueel gedrags-specialist)	Analyseformulieren
5	Maken individueel handelingsplan	Handelingsplan (HP) maken. Ouders informeren over HP	leerkracht	Handelingsplan in Parnassys
6	Behandeling	Zorg verlenen aan de leerling (bij voorkeur in de klas door eigen leerkracht)	leerkracht	Verloop van hulp noteren
7	Evaluatie na 12 weken tussenevaluatie na 6 weken	Evalueren van planmatig Terugkoppeling richting ouders.	Leerkracht + CLZ	Evaluatie in handelingsplan
8	Signaleren dat probleem niet verholpen is.	Bespreken met externe.	CLZ	Verslag van bespreking in Parnassys
9	Stap 4, 5, 6 en 7 herhalen			
10	Signaleren dat probleem niet verholpen is	Aanvullend onderzoek door externen. Terugkoppeling richting ouders	Externe, CLZ, leerkracht, ouders	Toestemmingsformulier voor extern onderzoek. Verslaglegging van gesprekken in Parnassys.
11	<ul style="list-style-type: none"> Handelingsplan 	Handelingsplan maken	Leerkracht + CLZ	Handelingsplannen + aanmaken groeidocument

	<ul style="list-style-type: none"> • Eigen leerlijn • Aanvraag arrangement 	leerstof aanbieden volgens eigen leerlijn	leerkracht + CLZ	Aanmaken OPP
			leerkracht, CLZ + ouders	Groeidocument
12	Stap 6, 7 en 8 twee keer per jaar herhalen		Leerkracht, CLZ+ ouders.	Handelingsplannen, groeidocumenten, verslaglegging in Parnassys

NB. Na stap 7 kan geconstateerd worden dat de behandeling geholpen heeft. De leerling wordt niet langer behandeld als zorgleerlingen en wordt alleen nog maar opgenomen in het groepsplan.

Bijlage II – verklaring eigen leerlijn

VERKLARING

Ondergetekende, ...ouder/verzorger
van.....(naam leerling), geb. datum:.....

verklaart hiermee akkoord te gaan en op de hoogte te zijn van de volgende zaken:

1. De ouder/verzorger is ervan op de hoogte dat zoon/dochter een eigen leerlijn voor één of meer vakgebieden zal volgen, te weten .....
Op het rapport zal een beoordeling van het eigen niveau weergegeven worden.

2. De ouder/verzorger is ervan op de hoogte dat zoon/dochter hoogstwaarschijnlijk niet de kerndoelen van groep 8 zal beheersen als het kind naar het voortgezet onderwijs gaat.

3. De ouder/verzorger geeft toestemming voor externe onderzoeken van zoon/dochter indien de school daar redenen voor ziet.

plaats, datum.....

Handtekening ouder/verzorger.....

Handtekening ouder/verzorger.....

Naam / handtekening groepsleerkracht.....

Handtekening directeur/coördinator leerlingenzorg: .....